การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงทางสัณฐานวิทยา การกระจายตัว ของเซลล์ในระบบภูมิคุ้มกัน การแสดงออกของตัวรับฮอร์โมนเอสโตรเจนและโปรเจสเตอโรนในท่อนำไข่ ของกระบือปลักไทยระยะฟอลลิคูลาร์และลูเทียล เก็บตัวอย่างท่อนำไข่กระบือปลักจำนวน 40 ตัวจาก โรงฆ่าสัตว์ท้องถิ่น โดยคัดแยกระยะฟอลลิคูลาร์และลูเทียลจากการสังเกตลักษณะของคอร์ปัสลูเทียม และฟอลลิเคิลของรังไข่ ตัดแบ่งท่อนำไข่กระบือออกเป็นส่วนอินฟันดิบูลัม แอมพูลลา อิสธ์มัส และ รอยต่อระหว่างท่อนำไข่กับปีกมดลูก ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางจุลกายวิภาคศาสตร์ การติดสีพีเอเอส ความสูงของเซลล์และการกระจายของเซลล์ในระบบภูมิคุ้มกันในชั้นเยื่อบุ ภายใต้กล้องจุลทรรศน์แสง สว่าง นอกจากนี้ลักษณะของเยื่อบุท่อนำไข่ยังมีการศึกษาด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด รวมทั้งศึกษาการแสดงออกของตัวรับเอสโตรเจนและโปรเจสเตอโรนโดยวิธีอิมมูโนฮีสโตเคมี ศึกษาพบว่า ลักษณะทางจุลกายวิภาคและความสูงของเยื่อบุท่อนำไข่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นชัดเจน ในแอมพูลลาและอินฟันดิบูลัม เมื่อเปรียบเทียบกับอิสธ์มัสและรอยต่อระหว่างท่อนำไข่กับปีกมดลูก และ เปรียบเทียบทั้งระยะฟอลลิคูลาร์และระยะลูเทียล ความเข้มของปฏิกิริยาการติดสีพีเอเอสปรากฏให้เห็น ชัดเจนในท่อนำไข่ส่วนอิสธ์มัสและรอยต่อระหว่างท่อนำไข่กับปีกมดลูกระยะฟอลลิคูลาร์ เซลล์เยื่อบุลดลงอย่างมีนัยสำคัญในส่วนอินฟันดิบูลัมและแอมพูลลา เปรียบเทียบจากระยะฟอลลิคูลาร์ กับระยะลูเทียล การกระจายตัวของเซลล์ในระบบภูมิคุ้มกันในชั้นเยื่อบุมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างส่วนต่างๆ ของท่อนำไข่ โดยพบปริมาณของเซลล์สูงที่สุดในอินฟันดิบูลัมระยะลูเทียล ขณะที่ เซลล์เยื่อบุของอินฟันดิบูลัมและแอมพูลลามีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างเด่นชัด เมื่อศึกษาด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด การแสดงออกของตัวรับเอสโตรเจนและโปรเจสเตอโรนปรากฏใน นิวเคลียสของเซลล์เยื่อบุท่อนำไข่ทุกส่วนโดยเฉพาะระยะฟอลลิคูลาร์ พบว่าความเข้มของปฏิกิริยาการ ติดสีและสัดส่วนการกระจายของการติดสีจะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในอิสธ์มัส และรอยต่อระหว่างปีก มดลูกกับปีกมดลูกระยะฟอลลิคูลาร์ การศึกษาดังกล่าวนี้สรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงทางจุลกายวิภาค ศาสตร์ ทางจุลทรรศน์อิเล็กตรอน รวมทั้งการแสดงออกของตัวรับเอสโตรเจนและโปรเจสเตอโรนในเยื่อ มีการเปลี่ยนแปลงในระดับของเซลล์เกิดขึ้นสัมพันธ์กับการทำหน้าที่อย่าง บุท่อนำไข่กระบือปลักไทย จำเพาะของท่อนำไข่แต่ละส่วนภายใต้กลไกการทำงานของฮอร์โมนเพศเมียตลอดวงรอบการเป็นสัด

The purpose of this study was to investigate the morphological changes, the immune cell infiltration, the estrogen (ER) and progesterone receptor (PR) in the Thai swamp buffalo uterine tube at follicular and luteal phases. The uterine tubes from 40 buffalo cows were taken after slaughter at the abattoir, classified into follicular and luteal phases by the ovarian status and cut into infundibulum, ampulla, isthmus and uterotubal junction (UTJ). The histological changes, periodic acid-Schiff (PAS) staining, epithelial cell height and intraepithelial immune cell distribution were performed by light microscopy; the ultrastructural features of the epithelium were examined by scanning electron microscopy (SEM) whereas the localization of ER and PR was detected by use of immunohistochemistry. A higher degree of the histological and morphometric changes was found in the ampulla and infundibulum compared with the isthmus and UTJ at both follicular and luteal phases. However, a strong PAS intensity was obviously shown in the isthmus and UTJ during follicular phase. In the infundibulum and ampulla, cytoplasmic protrusions of the epithelial cells were prominent during luteal phase. The epithelial cell height significantly decreased in the infundibulum and ampulla from the follicular phase to luteal phase. The number of intraepithelial immune cells was significantly different between parts and highest in the infundibulum at the luteal phase. By SEM, noticeable cyclic changes were observed on the epithelial surface of the infundibulum and ampulla. Both ER and PR were present in the nuclei of the epithelial cells in all parts of buffalo uterine tube and the staining was very clear in the epithelium during follicular phase. The intensities and proportion of both receptors were significantly higher in the isthmus and UTJ at the follicular phase. In conclusion, the histological and ultrastructural changes including the expression of ER and PR receptors of Thai swamp buffalo uterine tube revealed marked changes in cellular differences associated with the main functions in segmental variations of the uterine tube under the influence of female steroid hormones throughout the estrous cycle.